

ДІЛО

Виходить що-дня рано
крім панаднів.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 19, II. пов.
Конто пост. шалл. 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів“
Число телефону 261
Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 2.70 К.
квартально 8 —
піврічно 16 —
щорічно 32 —
у Львові (без доставки):
місячно 2.40 К.
квартально 7 —
піврічно 14 —
щорічно 28 —
За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стояча півторна, двохпівторна 40, в надднісній 50, в оповістках 80 с. в редакційній часті I К. Повітомлення про впадки і заручки 1.50. Некорекція стрічки I К. Сталий оголошення за окремою умовою.
Одні примірник коштує у Львові 10 с. на провінції 12 с.

Видас: Видавничка Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейно.

Творене українського війська і Українська Центральна Рада.

Українські жовніри творять український полк.

Львів, 15. мая 1917.

„Кіевская Мысль“ з 3 і 7 н. ст. мая приносить рад інформацій про творене українського війська з жовнірів, які служать в російській армії. Читасмо там: 3000 жовнірів, що вертають на фронт, утворили

український полк ім. Б. Хмельницького,

вибрали команданта полку і відбули похід з українськими прапорами і портретом Шевченка. Рада жовнірських депутатів і війскові власти інтерв'ювали в тій справі і старали ся переконати жовнірів, що творене нових формацій в хвиль, коли армію чекає тяжка боротьба, не с на часі, тим більше, що „Центральна Українська Рада“ висловила ся проти безпроволочного твореня полку. Голову жовнірської Ради Таска допустили жовніри до слова до перва на інтервенцію Українця Міхновського, а його промову прийняли мовчанкою, хоч він закінчив її окликом „Урра“ в честь вільного українського народу і вільної України. Головному командантові київського воєнного округу ген. Ходоровичеви зробили жовніри овацію, та всеж такі остали при рішеню творити українську армію, за якою зібрано в київськім гарнізоні кілька тисяч підписів. В справі признаня 1. українського полку ім. Б. Хмельницького виїхала до Бруслова депутація, в склад якої виїшли: Ген. Іванов, представники ради клубу ім. гетьмана Полуботка Міхновський і В. Павленко, представник укр. фракції ради жовнірських депутатів і представник укр. полку.

Сей виступ жовнірів Українців в звязку з питанням твореня українського війська взагалі був предметом нарад

Української Центральної Ради,

яка ухвалила отсі резолюції:

„У. Ц. Р., по вислуханю звіту комітету і українських війскових організацій, ухвалює: У. Ц. Р. прийняла з вдоволенем до відома заяву висшої команди в справі формованя першого українського полку, як признане української армії. Стоячи при принципі українзації всего життя на Україні і признаючи українзацію війська невідлучною частю сеї програми, УЦР. піддержує далі ухвали комітету з 15. (28.) цвітня про формуванє запасних команд для нових українських відділів і доконечність виділеня Українців в українські війскові відділи“.

„Всіх товаришів Українців війскових зважає УЦР., щоби в інтересі волі, демократії і української свободи свовили війскові обовязки вірно і непохитно. А товаришів жовнірів, зібраних в Київ, зважає ся, щоби після виділеня із них кадри для формованя 1. українського охотничого полку поступили згідно з заявом“.

Про веденє справи українзації війська Рада ухвалила:

„У. Ц. Р. має намір zorganizувати війскову раду, в якій складувать члени вибрані українським воєнним з'їздом, як також члени делеговані Українською Центральною Радою“.

До того часу буде війсковими справами займатися війскова комісія, доповнена воєнними організаціями м. Києва“.

В справі фронтового українського з'їзду, який має відбути ся в Києві, ухвалила Рада.

„Д. 5. (18.) мая буде в Києві з'їзд представників війскових українських фронтових і етапних відділів. Представники повинні по змозі з'явти далі про скількості Українців в їх відділах“.

Українське воєнне свято.

Д. 1. мая відбуло ся а ініціативи українського війскового клубу ім. гетьмана Полуботка українське воєнне свято „перших квіток“ на Сарезькмих полях. Перший вмаширував полк ім.

Хмельницького з командантом штаба капітаном Путником Трибенчуком, відтак українські жовніри ріжних родів оружя. Три війскові оркестри виконали український марш. Всю площу заповнили салдати. Було богато промов. В 5ій годині відбув ся похід через Крещатик до двірця.

На святі 1. мая в Києві

дефілювала в поході одна гірська батарея з українськими прапорами. Командант батареї з українськими відзнаками їхав на білим коні, теж прибраним в синьо жовті денти, в товаристві хорунжого-Українця.

З плякатами вільної України, з привітаними укр. с. р. партії, укр. робітничої с. д. партії не реходить величава процесія українських робітників. „Душу, тіло ми положим за нашу свободу“ — несеть ся в сих рядах жвавий спів. За ними лунають упоюючі голоси Українок.

Відокремлене Галичини для Польняків „не актуальне“.

Львів, 15. мая 1917.

Моравська „Oesterreichische Morgenzeitung“ доносить з Відня, що клуб польських людських послів, який вже попередно заявив, що справі відокремленя Галичини не приписує особливого значеня, вспів присудити тако ж инші партії польського кола для того становнища. Висловом той зміни положеня в польській колі буде внесенє, яке буде предложене на повнім засіданю кола, а яким коло заявить, що справа відокремленя Галичини вже не є актуальна. „Oesterreichische Morgenzeitung“ уважає ухваленє такого внесеня остаточним погребанем тої справи.

З приводу того донесеня „Oesterreichische Morgenzeitung“ пише краківський „Nusirowany Kurjer Codzienny“: „О скільки донесенє „Oesterreichische Morgenzeitung“ відповідає дійсному положеню, то се значило би, що польське коло стає на становнищі, яке відповідає опінії в краю“.

Велика битва над Сочено.

Звідомленє ц. і н. головного штабу з 15. с. м. війна з Італією.

По тридневнім артилерійським підготовленю, серед котрого ворог від Толмайну аж до моря ввів у битву всі свої маси гармат і метавок мін, вчора розпочав ся що раз на ново вимаганий союзниками Італії наступ піхоти на нашу армію над Сочено. Ворог наступив у бога-тух місця на фронті широкім над 40 км. Найважзятіше йшла битва в області Плави, на Монте Санто, на горбах на схід від Гориші, в області Файті Гріб і під Кастаневіцею. В богах-тох точках боевища маси ворожого війська, котрі йшли до приступу глибокими рядами, дягли вже в огни нашої артилерії і маш. крісів, так прим на Монте Сан Габрієле, де ворожі жовніри, кидаючи зброю, кріси і шоломи, в повнім розбитю кидали ся до відвороту.

Де-тільки Італійці вспіли посунути ся вперед, там принала їх наша піхота, котрої не захитав ніякий артилерійський стогнь і в рукопашній бою їх виперто. Таким чином знищені стрілами рови на Файті Гріб пять разів зміняли властителей, аж вкінці вдержали ся на них побідчо оборонці. В декотрих точках гонено ворога аж до його становнищ.

Війська наші дня 14. с. м. в повній силі обороні осягнули новий успіх. Ворог лишив у наших руках авиш 1600 жовнірів і кілька маш. крісів.

Витва йде далі без перерви.

Летуні наші боролись над боевищем з многими ворожими літаками. Стручено у воздушній боротьбі двох воєнних летунів, а двох инших артил. огнем.

В Каринтії і в Тиролі мала боєва діяльність.

ВІЙНА НА СХОДІ І НА БАЛКАНІ.

Нема нічого до оголошеня.

Канцлер про основи мира.

БЕРЛІН, 15. мая (Тхб). Надзвичайне заінтересованє очікуваню відповіду державного канцлера на інтерпеляцію консервативів і соціальных демократів про воєнні ціли виявилось ся дуже численною участю на нинішнім засіданю парламенту. Саля нарад, льожа Союзної Ради і трибуна на публиці були переповнені. В льожі дипломатів були присутні: австро-угорський амбасадор ки. Гогенльогє з жінкою, легатійний радник гр. Льоріш, турецький амбасадор, много членів дипломатичного тіла. В одній з льож завважано австрійських соціально демократичних послів Адлера, Ренера і Еленбогена. По полагоджено цілого ряду інтерпеляцій уділив президент Кемпф голосу консервативови Резіке з ціли узасадненя інтерпеляції, причім посол Резіке виступив проти заключеня мира без відшкодованя і анексії. Його промову кілька разів переривали соціальні демократи. — Другий промовляв посол Шайлдеман. Його промова викликала кілька разів дуже бурливі протести зі сторони консервативів. Потім забрав голос державний канцлер Бетман Гольверг і заявив:

„Мої Панове! Обі інтерпеляції домагають ся від мене програмової заяви про наші воєнні ціли. Зложене такої заяви не віддало би в теперішній хвилі прислуги інтересам краю (Оклик: Дуже слушно). Тому мушу відповісти (Оклик: Дуже слушно). Від зими 1915/6 наирають на мене то з сеї то з тої сторони, щоби я прилюдно представив наші воєнні ціли, о скільки можна подрібно (Оклик на правіці: ні!). Домагають ся сього від мене щоденні (Оклик на правіці: але не подрібно!). Щоби мене приневолити до говореня, трибовано поясновати мою мовчанку як апробату програмових воєнних цілей ріжних партій на прямих. Проти сього мушу рішучо застеретти ся. Позволяючи на публицю дискусію про воєнні ціли, я велів визначно заповісти, що правительство не може брати участі у взаїмнім поборюваню поглядів і я застеріг ся проти сього, щоби з мовчанки правительства витягати якінебудь річеві внесеня що до його становнища. (Оклик: слухайте, слухайте!). Се застереженє повтаряю і тут (Олексю).“

„Те, що я коли небудь про наші воєнні ціли міг сказати, се сказав вже я тут в парламенті прилюдно. Були се загальні основні лінії і не може се бути нічим більше. Одначе було се досить виразне (оклик: дуже слушно), щоби виключити ідентифікованє з иншими програмами і тому держу ся до нинішнього дня цих основних ліній. Найшли вони також дальший торжественний вислів в нашій мировій промові з 12. грудня м. р. Припускає, яке виявилось в останній час, мовби в мирових питаннях були які небудь ріжні погляди між нами і нашими союзниками, є байкою. Стерджу се тут виразно і рішучо, щоби дати також вислів не реконаню кермуючих державних мужів союзних держав.“

„Мої Панове! Я розумію добре пристрасне заінтересованє народу цілями війни і умовами мира. Розумію голоси звернені нині до мене з

правильні і ліві. Але при обговорюванні воєнних цілей одна тільки може бути для мене основна думка: скорі, а притім швидко закінчене війни. (Бурляві оплески) Нічого понад це не може зробити нічого понад це не смію скатати. Коли загальне положення, як се тепер має місце, наказує мені резерву, то буду держати ся тої резерви і не дам себе звести з моєї дороги наприкінці покла Шайдемана або Резіке. (Бурляві оплески в середині салі, — оклики в центрі: Резіке початок). Не дам себе звести з цієї дороги ні словом, про яке п. Шайдеман думає, що мій Його кинути народів в хвилі безперервного огня гармат над Еною і під Арра: можливість реголюції. (Оживлені бурляві оплески і браві).

Німеський народ, подібно як я, не буде мати зрозуміння для свого слова (оплески). Не дам також звести себе з цієї дороги пробою п. Резіке, який представив, що би я був під приказами соціальних демократів. Закладаючи мені, що стою під приказами одної партії, я не стою під впливом ніякої партії, ні з лівих, ні з правих. (На правих переривають: Про се знаємо!) Тішити мене, мої панове, що може се сконстатувати.

Коли я стою під німими приказами то під приказами народу, якому маю виключно служити, народу, якого всі сини буть ся о його еставане, стоячи сильно коло свого монарха, котрому вірять і котрий їм вірять. Цісарські слова з серпня життя дали неспалшовані і не фалшиво пояснювані. По слод Резіке, який виступив як спеціальний оброчець цих слів (оклики: Дуже добре), найшоп потевержене неспалшовано: дальшої сили цих цісарських слів у великодній заяві цісара. Я вірю в те, що ємо мою резерву, яку мушу захищати, — а будоби воно несовісне з моєї сторони, колиб я її не заховав, — зрозуміє більшість парламенту, а також і народ.

Мої панове! Від місяця шаліє нечувана битва на наших західних фронтах. Всі думки і почування народу є там при його синах в полі, які з безпирмірною вигризалістю, погодивою смертю ставляють чело англійським і французьким наступаю. І я не бачу у Англіянів і Французів зовсім сліду мирової готовності, не бачу анісмі понехая їх агресивних цілей і ціли-економічного знищення. Котрі се були правительства, що минулої зими з власної волі вступили супроти цілого світа, щоби покінчити шалену різню народів — чи засідає в вони в Лондоні або Парижі? Останній голос, який доходить до мене з Лондону, звучить прецінь в тім дусі: Воєнні цілі, які ми оголосили перед двома роками, не змінили ся. Посол Шайдеман не буде зигадувати, що би я міг протиділяти цьому настрою гарним жестом. Чи хотінебуду думає, що при такім настрою наших західних ворогів можна наших неприятелів знаходити до мира якоюсь програмою резигнації? А чейже о се йде. Чиж сим нашим ворогам на заході маю дати запевнені, яке ім дозволило би без ніякого страху про власні втрати продовжувати війну в нескінченість? Чи маю сим ворогам сказати: Нехай буде, що хоче, ми в кожнім разі резигнуємо; не спаде вам волос з голови, а ви, що наступате на наше життя, трібуйте далі шастя без всякого ризика —? Ні, мої панове! таку політику віки даю. Не буду її управляти. Була би се крайня неадекватність супроти героїських діл нашого народу, який беть ся в полі і який о-став дома. Облизала би вона жителі умови народу аж до найдрібнішого робітника. Се рівнало би ся ки-немю на поталу будучности нашої втчизни.

Чи маю може противно представити програму наших добичий? І се відкидаю. Ми не почали війни для добичий. Не тому ведемо нічи війну майже з шлім світом, але виключно тому, щоби заперити наше еставане і укріпити будучність нашого народу. Рівно мало як програма резигнації може допомогти до осягнення побід і покінчення війни програма добичий. Противно — се булаб вода на млин ворожих держав. Се улєкшило би ім дальше туманення народів, утомлених вже війною і продовження війни в безкопеченість.

Що відноситься до нашого східного неприятеля Росії, про се сказав я вже недавно: Здасть ся, що нова Росія відкидає намір добичий силою. Чи вона в рівнім дусі старість ся відділати на своїх союзників і чи може відділати, свого не може одітиги. Без сумнію Англія при помочи інших своїх союзників стремить усіма силами до дальшого запряжування Росії у англійський воєнний віз і до сього, що би відвернути російські бажаня в справі скорого мира.

Коли одначе Росія хоче остерегти своїх синів перед дальшим розливом крови, коли передовсім — оскільки се до неї відноситься ся — відкидає всякий намір добичий силою і бажаня утворити тривалі відносини мирового сусідського життя з нами, то є річю самозрозумілою, що ми, які поділяємо таке бажанє, не будемо в будучности нищити тривалих відносин, не будемо унеможливувати сього розвитку ставляем

жадань, які не дадуть ся погодити зі свободою і волею самих народів, і які в російський народ кинули би нове верто неприязни. Не сумніваю ся, що можна найти з оду оперту виключно на на взаїмнім порозумінню, яке виключає всяку думку насильства і не лишає ніякого вістря і жовця.

Мої панове! Наше воєнне положення є таке добре, яке від початку війни ще ніколи не було. На заході неприятелі мимо нечуванних втрат не зможуть передерти ся. Нині підводні судна працюють з успіхом, який чим раз збільшаєть ся. Не хочу тут шліком ужнеати сильних слів. Діла наших моряків з підводних суден говорять самі за себе.

Думаю, що й неутральні держави признають се, що о скільки се дасть ся погодити з обвязком супроти нашого власного народу, який має першенство перед всіма нашими оглядами, — інтереси неутральних держав є узгляднювані.

Обітниця, які ми дали неутральним, не є порожніми обітницями. Відноситься се як до наших сусідів, з якими граничимо, отже Голандії і скандинавських держав, так і до всіх держав, які їзза сього геграфічного положення є вставлені на особливо сильний натиск неприятеля. Думаю тут передовсім про Іспанію, яка врна своїм роцарським трагизмам, аумла серед великих трудностей перевести свідому цілі політику неутральности. Признаємо се становище з подякою і мємо се одно тільки бажанє, щоби іспанський народ зібрав очі свої самостійно і сильною політикою в розвиток краю і дальшій розвіті.

Мої панове! Так біжить час з користю для нас. Можемо ся до цілого певністю вірити в те, що зближаємо ся до доброго кінця. Потім прийде час, коли буде можна вести з нашими неприятелями переговори в справі наших воєнних цілей, що до яких я є в повній згоді з начальною управою армії. Тоді осягнемо мир, який дасть нам свободу, щоби ми в неспинюванім розвитку наших сил могли знов відбудувати те, що знищала війна, щоби в тої свої крові і з тих усіх жертв віджила нова держава і народ в силі і незалежности, незагроженій неприятелями, при становище мира і праці.

„Сепаратистичні течії“ на Україні.

Відень, 19. мая 1917.

М. Василенко про українські справи.

(Ф. К.) „Уго Росії“ з 14 (1) цвітня під заг. „Серця України“ приносить розмову свого київського кореспондента А. Л. п. з пп. Василенком і С. Сфремовим.

М. Василенко, визначний громадський діяч, член центрального комітету партії кадетів, автор великої праці про історію України, яку недавно похвалили з великими похвалами, тепер назначений опечителем київського шкільного округу, сказав:

Переворот у Росії стрінув Українці з великим одушевленім. По Жидях певно на українську народність впадо найбільше переслідвань старого ладу. Цілою увагою власті було зосмілено знищити українську народність. Всі міри той власті за Століпина і після нього звертали ся в тім напрямі. Можна дійсно дивувати ся тій живучости, тій силі відпорности, яку виявила українська народність, аби не загинути. За ті тяжкі часи українська народність нагромоздила багато потенційної енергії, яка тепер за нового ладу повинна проявити ся з особливою силою.

Політика упавшого правительства у себе і зокрема, його міри під впливом зграї пройди-світів у Галичині довели до того, що в останні часи старого режиму на Україні стали зростати особливо серед молодіжні крайній сепаратистичні течії, висловом яких було гасло самостійної України. В більше поміркованих українських кругах так само почала брати перевагу байдужність до долі Росії як держави (неутральність), що особливо було небезпечним у годину війни.

Переворот у Росії, по моїй обсервації, різко змінив настрої серед українського громадянства. Я не скажу, розумієть ся, що країні гасла віддали, але їх не ставлять так різко, як давнійше. І кооперативний з'їзд, котрий щойно відбув ся у Києві і віче, по маніфестації в неділю 19 марта ухвалили резолюцію піддержувати всяким способом тимчасове правительство. Неутральність до долі Росії сцезла. Навпаки на родна ся великий інтерес і амаганє перемінити її на дошльййших основах. Українці приймають дуже діяльну участь в громадянських організаціях.

Український громадянський рух все був на рідний. Він не міг не може бути іншим, крім д-

мократичного. Україна багато інтерпіла від воєнничого режиму. Сама вона ніколи в своїм минулім не знала монархічних амагань. Тому природна думка, що свідомо український інтелігенція і народ повинні висловити ся тільки за республікою.

Від часу свого прилучення до Росії Україна все боронила своїх автономних прав. Коли їх знищено, ідеологія громадянського руху на Україні мала право домагаєть ся поилженя автономного ладу у відношенню до України. Починаючи від декабристів, а зирло методично всім браатві і в дальшій часі український рух видав гав принцип державної будови Росії — федеративної республіки. На сій платформі і тільки на тій може сгягти український народ і при виборах до установчих зборів. Я сподіваю ся, що російська громадянська думка віднесеть ся з повною прихильністю до українських княв і піддержит їх.

Найближши задачами для Українців, на мій погляд є: приготованє до установчих зборів і всесторонне розробленє проекту української автономії, а також адійсненє ряду найбільших культурних завдань (преса, школа і т. д.).

Міністерство народної просвіти пішло вже шляхом заседеня української мови в народній школі. Ясна річ, перехід — дуже делікатна справа: тут замішані і інтереси інших національностей й інтереси професорів. Я не сумніваю ся, що одно й друге візьме під увагу як міністерство народної просвіти, так і українське громадянство.

Борючись за волю України, Українці призначали її як волю і рівноправність усіх національностей. Вибіркуючи матірню мову в школі для Українців, українські дітячі такий самий принцип вставляли і для інших національностей. Я переконаний, — питає про школу і мову на Україні порішити ся широко та справедливо на основах тої свободи, які осягнула тепер Росія. В такім змислі (збереженє прав меншости) висловлено погляд у статі „Українська шкільна справа“ в першій числі „Вістий з Української Центральної Ради у Києві“, що вишли 19. марта в день величезної української демонстрації у Києві.

Величезні задачі перебудови цілої Росії з окрема України можна осягнути не революційним шляхом, а шляхом систематичної творчости. Тому конче потрібні умови складної праці. Для того і Українці і англоводять ся за піддержанєм тимчасового правительства всіма способами, щоби дати йому можливість здійснити волю і підготовити таку тяжку справу, як скликанє установчих зборів в часі війни.

Думаю, в такім змислі висловить ся і український з'їзд, який відбудеть ся в Києві в початку цвітня. На тім з'їзді мають вибрати і загальноукраїнський виконавчий орган, котрий буде і авторитетним органом для представництва інтересів і жадань усюї України. До сього часу органи повставали в окремих місцевостях і на заяві тих органів треба глядіти, як на місцевий вислів місцевих думок, а не усюї України. Тому до часу скликаня з'їзду мені трудно, а навіть уважаю неможливим говорити про те, в якій формі і як широко будуть поставлені домаганя України. Се з мого боку було би висловом на адогат і мало умотивоване. Думаю, що на з'їзді бороти муь ся ріжні течії, і правдоподібно настане порозуміння. А порозуміння майже все — се середня.

Домаганя народів Росії.

Львів, 15. мая 1917.

З Петрограду доносить дня 7. н. ст. жан „Кієвская Мысль“: На зарядженє президента міністерства Львова зладило міністерство внутрішніх справ зівставленє заяв, які вплинули до правительства від представників ріжних націй республіки.

Українці

підносять питанє про виданє акту про допущенє української мови в урядованю всіх державних і суспільних уряджень, про виданє в українській мові на території з більшістю українського населеня, про автономію України, про організацію Української Ради і про незалеженє холмського губернії в склад Польщі.

Литвиш уважають необхідним з'єднанє литовських частин прибалтійського краю в автономну провінцію.

Естонці заявляють ся за доконечністю утвореня автономічної Естонії.

Литовці підносять питанє про доконечність признаня правительством автономії Литви і утвореня литовського війська.

Білоруси заявляють ся за необхідністю федеративного устрою Росії: одною з частин федерації була би Білорусь.

Грузини вважають доконаним признане національно-територіальної автономії Грузії, на націоналізації їх шкіл і автокефалії церкви.

Мозулмани заявляють за доконечністю утворення свободної національної школи, удержуваної коштом держави й земства, і признанім мозулманам права пропорціональної репрезентації в установчій зборі з округів з мішаним населенням.

Жиди підносять питання про принятє на рахунок держави розходів на удержанє жидівських шкіл.

„Арештованє української репрезентації у Відні“.

Львів, 15 мая 1917.

Таку сензаційну відомість — як довідуємо ся з „Кієв. Мысли“ з 7. н. ст. мая — приносить київська „Нова Рада“. Оже в Відні мали арештувати всю українську репрезентацію.

Даті доносить газета, що Стіові Стрільці зачали наслідком свого розходити ся, так що тепер добровольців зтягають до правильного війська.

Ми очевидно знаємо, що вся ця відомість неправдива. Подаємо її для характеристики, які відомості ходять тепер за кордоном.

Представники Української Національної Ради у президента міністрів кн. Г. Львова.

Відень, 14 мая 1917

„Кієвская Мысль“ з 6. світця (24. марта) доносить з Петрограду під датою попереднього дня:

Президент міністрів кн. Г. Львов прийняв представників Української Національної Ради Лотоцького і Степницького, що предложили спис кандидатур, рекомендованих ними на комісарів тимчасового правительтва в українських губерніях. Книзь Львов указав, що тимчасове правительтво могло б прийняти предложених кандидатів, якби все населенє губерній, а не тільки Українці, згодило ся на іменованє тих осіб. У відповідь на се представники Українці указували, що при уложені спису кандидатів Українська Національна Рада вибирала осіб, що тішає ся пошаною всіх національностей, які заселяють Україну, та що в тім зміслі їх кандидати не повинні стрінути протесту. Львов обіцяв приняти до відома вказілки Української Ради. Далше представники Українці предложили від імени Ради кандидатів на проречителя харківського і одеського наукових округів: проф. Чубинського, київського громадського діяча Науменка й відомого педагога Лубенця.

ПІДПИСУЙТЕ

VI ВОЄННУ ПОЗИЧКУ

через обезпечене в ц. к. Австрійським військовим Фонді для війн і сиріт. Дружн і поученя розсилає Красне Бюро у Львові (будинок ц. к. Намісництва. 315 2-7

НОВИНКИ.

Львів, 15 мая 1917.

— Державна комісія виділя вже припоручена в справі нормальної виплати військових причинків воєнним виселенцям, а ц. к. міністерство внутрішніх справ дозволило на обняте державною опікою воєнних виселенців, які перебувають в повіттах: Городок, Добровіль, Ліско, Мостиска, Яворіє, Самб р. Старий Самбір, Цшанів. Виплату причинків для виселених в тих повіттах зарядило ц. к. намісництво рескриптом з 15. марта 1917 ч. 6098/ар. Внесєнє ц. к. намісництва, предложєні міністерству внутрішніх справ, щоби обняти державною опікою виселенців, які перебувають в повіттах: Львів, Жовква, Рудки і Турка, досі не погоджені.

— Біланє воєнних кухонь за світця 1917 р. Приходи: Сальдо дня 31. марта воєнної кухні 12 336 38 К, сальдо дня 31. марта воєнної кухні для молодіжи 35 872 12 К, жертв для воєнних кухонь 3 242 68 К, а фонду кіна для воєнної кухні 12 600 К, дохід з добродійної лотерії за воєнної кухні 4 000 К, а чайного вечера в ка-

варні „Вішнява“ 1 520 К, а чайного печеря в готелі „Жоржа“ 214 20 К, жертви для боєвої шкільної молодіжи 2 723 43 К, жертва архієпископа Більчевського для боєвої молодіжи шкільної 1 000 К, жертва краєвого Виділу 1 988 К, дохід в раху 9 000 К, жертва львівського Міністрату 5 000 К, збірка майора Стирєн 4 000 К, а вілчату Людвіковського 275 К, за виданих у кухні в „Народнім Домі“ 9 233 обідів по 1 К 9 233 К, за чай в кухні „Народного Дому“ 173 70 К, за 3 762 обідів в кухні „Академічного Дому“ по 40 до 60 сот. 1,671 10 К, в кухні Академічного Дому 21 173 даром, в кухні „Метрополь“ 9 164 обідів по 1 К 9 164 К, за чай в кухні „Метрополь“ 274 54 К Сума 113 908 15 кор Розходи: Кухня в „Народнім Домі“ за предмети поживи через 30 днів 10 363 62 К, денні видатки через 30 днів 262 48 К, кухня в „Академічнім Домі“ за предмети поживи через 30 днів 11 535 96 К, денні видатки через 30 днів 402 20 К, кухня „Метрополь“ за предмети поживи через 30 днів 9 074 83 К, денні видатки через 30 днів 340 60 К, за пляшки „Народсвій друкарня“ 19 50 К, вуголь для 3 кухонь 390 К, за молоко 6 000 К, за яйці для кухні шкільної молодіжи 3 144 10 К, за предмети поживи через 30 днів 16 708 66 К. Сума 58 342 95 К, Сальдо воєнної кухні 1. мая 1917 р. 15 559 41 К, сальдо 1. мая 1917 р. для шкільної молодіжи 40 005 79 К.

— Жертволюбива село. Село Задвіре в перемишлянськїм повіті не числить більше, як 1 000 душ нашого обряду, а складає на народні і загальні цілі такі значні жертви, що може послужити приміром для других громад. Крім збірки на УСС, Волинські школи, У. П. Т. і Фонд народної оборони, зложило поважні суми на взєнні позички (на саму п'яту позичку 40 000 К.), тепер почало складку на Фонд ім. митроп. Шептицького для українських сиріт. Не знати ще, який буде кінецьвий вислід збірки на сю ціль в тій громаді, бо досі взяло в ній участь допер ва 21 осіб, аже висота поодиноких жертв є гарним свідомством жертволюбности дотичних осіб і приміром для других сіл, як повинна виглядати складка на таку актуальну справу, якою саме є справа ратованих сиріт. Отже зложили: церков 100 К, Ольга Осадія, жєна місцевого священника 100 К, Іван Савчин з Фешицьк 50 К, Симєон Кришталь 30 К, Тимко Гинда 20 К, Евстахій Саладай 20 К, Іван Савчин і Костка 14 К, Божковська 10 К, Ол. Колтун 10 К, Кат. Зелінська 10 К, Марко Іванів 10 К, Ол. Гинда 10 К, Ів. Стрихар 10 К, Мих. Базиляк 10 К, Ілько Струтинський 10 К, Тома Олійник 10 К, Дан. Грушка 10 К, Марія Савчин-Ванорія 10 К, Ст. Колтун 5 К, Гр. Кришталь 5 К, Дм. Назарко 4 К, Гел. Стіницька 3 К. Колиб то так всюди хотіли люде зрозуміти, що ратованє українських сиріт є класєним гранітним фундаментом під на родну будівлю, то фонд ім. нашого митрополита дійшов би справді скоро до наміреної висоти одного мільона. Честь такій громаді! — о. В. Л.

— Комітет для привитаня митропол. А. гр. Шептицького у Львові просить отсим олакшє безпроводочне донесєнє йому, де і під чім проводом повстали вже місєві Комітети в цілі устроєня збірок на фонд ім. нашого Митрополита для українських сиріт. Як що така організація в деяких місцевостях дотепер не повстала, просимо наших передових Громадян, щоби звелили похикати її негайно до життя і нам про се звістити. При сій нагоді подаєся до відома, що вже є готові бльочки по 1 К. і по 10 сот. до збираня принагідних жертв на фонд. Чия ласка занятись такою збіркою, зводить зголоситись, кілько і яких бльочків йому вислати (адресувати: о. В. Дичижак, Львів, вул. Домініканська 11, I. пов.). Розумієть ся само собою, що замовляючий бере на себе личну відпові дальність за всі бльочки, видані на його адресу. — За Комітет: д. р. Ст. Федак.

— З вишого Музичного Інститута ім. М. Антона у Львові. Третій четвертийний полус елеввий Інститут буде в четвер, дня 17. с. м., в год. 11 ій перед пол. в малій салі Муз Товариства, вул. Шашкевича ч. 5. III. п. Для членів Товариства і родичів єлеввий вступ вільний. Добровільні датки на Річну Школу приймаєть ся з подякою.

— Память заслуженої трудовиці. Нам пишуть: Дня 6. світця с. р. померла по тяжкій недужі в Закопанім Е. Горбачевська, жєна соймового посла, члена державного трибуналу та звєсного суспільного діяча в Чорткові. Чортківщина освідомилась заваяки муравельній праці панства Горбачевських. Курси анальфітетів, організація українського жіноцтва, приватна українська гімназія, політична організація се правя п. Горбачевських. Нижність покійнісі, жіноча витревалість додавали мужєви в тяжкїй хвилєх життя підєму. Серед воєнної хуртовини, серед натовшу найріжнородніших подій переходить ся майже мовчки над трагіком поодиноких родин, однак слово суспільної відроди, є для подишених в

тяжкїм горю одинокою вітраєю Українська суспільність надто сильно відчуєє біль мужа, та сирітки доні, тим сильнійше, чим глибоше відчєє за позитивну працю.

Вісти з Київє Д 8. н. ст. мая відбули ся конституційні збори укр тов-а „Національний театр“. На засіданні київського товариства природників прийато проект проф. А. Тукковського про основанє „Краєвого українського природничо-історичного і львівсько-господарського музею в Київі“. Збори „Українського Жінського Союзу“ в Київі відбули ся 9 н. ст. мая.

— Масові зголошенє російських дезертирів. Київські дневники доносять на основі урядових військових комунікатів, що в другій половині марта почали зголошувати ся до київської військової комісії дезертири і особи, які досі встигли ухилити ся від військової служби. Денно зголошуть ся по 100 до 150 таких осіб. Переважно се Жиди, з яких багато ховало ся перед військом вже від кількох літ. Мало хто з них має особисті документи, що причинє великі труднощі в означені особи. Порішено, щоби військової комісарі старали ся скоро означити особисті дати тих, які зголошують ся, щоби до армії не попадали шпіони.

— Знесенє жандармського корпусу в Росії. Російські дневники доносять, що з приводу рішення ради міністрів про знесенє жандармського корпусу поручено начальникам залізниць не дозволити бувшим офіцерам жандармерії на уживанє окремих вагонів. Одночасно заряджено опорожнити вагони, які до тепер були заняті жандармами і заточати всі зложені там документи.

— Відзначєнє. Семєн Трусович, студ прав, тепер хорунжий при 89. п. л., який недавно був відзначений срібним медалю хоробрости II. кл., озержав ачок на днєх бронзову медалю хоробрости III. кл. за хоробрє поведєнє перед ворогом.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

Пяткова система*.

На необхідну потребу удержаня 25 українських шкіл на Волині, які сирітати останніх подій тим доповні і важкітїли для української справи, конєчні як найскорш і найобильнїши жертви

Всеволод Козловєнкий, Бердін 50 К, (п'ятдесятє корон) („Діло“). — Казимира Кунікївна 10 К: Стефу Радомську, вуйїв о. Антона Радомського, завізателя парохії Волошинова, Едварда Вальнера, профєсора гімназ. в Празі, Едмунда Вальнера, урядника залізниц у Львові, і товаришки кандидатку III. року учительської семінарії в Перемишлі. — о. Ярослав Захарієвич, Одрєнів 5 К: о. Ярослава Пасичинського з Макушова, Ярослав Шарка, богослова у Львові, п. Маню Ваквиновичу з Вільховця, п. Стефанію Темницьку, учительку з Вільховця, п. Володимира Хилєчка, и. к. судю в Ліську. — Іван Василяк, упр-а, школи з Зіболок 6 К: Антонія Телєсницького, и. к. истаря у Львові, Василя Павулу, священника з Смерєкова, Петра Ярославича, священника з Зєртєса, Петра Пєтерєна, укладєного богослова з Зіболок, Йєсиф Пєдницького, учителя з Жовкви. — Олімпія Левницька з Жєдлів 10 К (Дн.): Вєч. о. Якова Мохначького в Хашові п. Лімна, п. Михайла Сухого в Любєлі п. Пристань, п. Володимира Пика, поч. пол. 295. — Мирослава Тшєсьєвська Хоробрє 10 К: Володимиру Феодоровичу в Губичах, Юлію Козакєвич Самбір, Олену Кормош Перемишль і Ємілію Мельник Корчин — Манько і Кєко Тшєсьєвські Хоробрє 5 К: Вуйив Тому Мельник Корчин, Галинку Бєрківану Опільско, Юрєся Ковальського Ванів. — Аєс Тшєсьєвська Хоробрє 2 К: Янішу Тршєсьєвську Ядін, Афєксина Хрущ ознорочного добровольця і Ромця Кашубинського Угринів. — Андрій Озарків оди. добр. Яєсо 5 К (Дн.): К. Райсову учит. в Лєбши, Івана Сєнчину упр-р. шк. Дубринів, Івана Савчака упр шк. Лучинів, Івана Левницького оди. добр. Львів. — Марія Лихогратівна Угринів 5 К: Марію Микостєвічану учит. в Ульяновку п. Сокаль, Н. Фуртаківну учит. в Стльци безлієм Марію Олексєєву учит. в Дєвятиєї. — Н. Павловичу в Бєбятині. — Маруся Друшляковська Рава руська 7 кор.: Анастасія Ієлєчко вєхмієстра жандармерії Рава руська, Івана Луцьку учителья і Марійку Галовківну з Любичи камеральної, Андрія Мира надстражника скарбового в Угринів і Семєна Процьова почтмайстра у Львові. — Іванна Левницька в Воли нижній 5 К: Олімпію Левницьку в Жєдлї, о. Пантелєймона Шилєчку в Далєвої, Нуну Мигадєву в Полянх суров, і Іванну Барилєкову у Львові. — Дануся Левницьку в Воли нижній 5 К: Юрєя Шиньку в Далєвої, Сєсію Фубєльєвичану в Корольку волоск., Міросєя Дутєвичу в Язові воїм, Ірку Мигаліану в Полянх суров.

КОЖДИЙ

що дбає про себе і свою родину хто хоче сповнити горожанський обов'язок супроти держави

повинен **обезпечити** ся на жите, а заравом підписати VI. воєнну позичку **тільки** в

Ц. к. австр. військовим фондї для вдів і сиріт

який получив субскрипцію на VI. воєнну позичку **враз** з забезпеченм на жите для всіх без ріжниць пола від 18 до 55 року жита. Обезпеченє се уможливило кождому без виїмки, а саме **офіцерови, жовнірови, священикови, урядникови, купцови, ремісникови і денному варіанникови** підписанє VI. воєнної позички при рівночаснім обезпеченю ся на дожитє або на випадок смерти на користь власну, або користь своєї родини.

Без лінарських оглядин

Сейчасова важність обезпеченя.

Без стемляїв і побічних додатків

Найнижша квота обезпеченя **К. 500.** Найвисша квота обезпеченя **К. 4000.**

Обезпеченє входить в жите в хвили зголошеня субскрипції, зглядно зголошеня першої премії, яка є дуже низька. Премія від 1000 корон вносить на час 20-літній **К. 35** річно, на час 15-літній **К. 49** без всіх інших коштів. Премії платить ся річно, піврічно, чвертьрічно, а навіть місячно, так що **при так малім видатку, як 3-4 кор. місячно навіть найбільшій** може помочи державі до побідного закінченя війни, а рівночасно забезпечити родину. Сповняючи отже патріотичний, горожанський обов'язок, підписуйте VI. позичку воєнну.

Ближих інформацій уділке радо **БЕЗПЛАТНО** наше

Красве бюро — Львів, ц. к. Намісництво

як також наші уповажені заступники по усіх містах і повітах краю.

ОПОВІСТКИ.

Середа, 16. мая 1917.

Наші: греко-кат.: Теодорів п. — римо-кат.: Івана.
Звєтра: греко-кат.: Палагій мч. — римо-кат.: Вов. І. Хр.

— Концерт військової музики 44 п. п. під батутотою п. Янди дня 16. мая о годині 7 вечером в сали товариства ім. М. Лисенка вул. Шапкевича ч. 5 уладжує український жіночий комітет помочи для ранєних. По концерті товариські забави, буфет у власнім заряді. Вступ 1 К 99 с. за запрошенєм. Хто не одержить запрошеня, авольть ласкаво зголосити ся в комітеті вул. Руська ч. 3 від год 5-6 попол. — Софія Олександрівна, голова; Марія Олександрівна, секретарка. 309 4-4

Монастира і в луку Черни змагасть ся знов бо ротьба артилерії.

Перший квартирмайстер ген. Людендєво.

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Де є Устимкович Іван, учитель в Косові? Прому ласкаво подати на слідуючу адресу: Йосиф Устимкович, Львів, Красних ч. 3. III. пом. 306 5-4

Де є — єдиний Семіон, Максимович і інші товариші? Ма інартста, Paraschtschuk, 8.M.S. Kaiser Franz Josef I. 319 2-3

Оголошеня.

- ПОЧЕНЄ НІГ -

усуває певно спеціальній пудер „Славє“, пакет за 1-20 К. На прозвісті вказано тільки за поверненєм надісланєм належитостє 1 40 с. на сорто. — Одиноке заступство **S. FEDER, — Львів, Синюська ч. 7.** 279 1-60

Побіду

в борбі в конкуренції **ГНУЧКИ** візнесу патентовані золоті деревляні Вабера „Ідеаль“ току що сунь **ГНУЧКИ**, імпреговані, непропускають води, тривалі, дешєві, х'д на них легкиї і тихий, кождий може їх собі сїм легко прикріпити до черевниці, удержують гарну форму обуви, вглядують по прикріпленю елєгантно, зовсім мєлєрні і не спраляють ніякого стукоту. — Уживають їх виділа військові і в команд у Відні та в Кракові і много інших властей, владєвє та товариств. — Цїна за п. ру разом з і сьрубками: для мучниї, жєнок і хлопців 30-4 К. для дїтчат і дїтєв 250 К. За прикріпленю 200 К. без есєнт. направлєнє сєброю. — Просїмо **В. П. Шенці і Кулца**, які хотїли би продавати ваші волїви в провідних місцевостях Галичини, о поданє наш їхньої адреси.

Генеральне Заступство для Галичини
Перемишль ул. Дворського 2.

КНИГА АДРЕСОВА

євакуованих воївків і полонєних. Хто хоче подати до вдоми другик, де тепер мешкає, або хто хоче довідати ся, де находять ся його свояки або знакомі, нехай посилає 2 корони 20 сотиків на адресу **Василь Степанович хутір Біжків в Австриковій пчта Добрушин.** 312 2-5

Бандажі

на пропуклини або брук пупця живота, пахвини і т. д. — Цінники даром. — **М. Л. Полячен, Самбір 25.** 384-10

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

Львів, ул. Руська ч. 20 (власний дім)
Телефон ч. 788, — Конто Почт. Штандарт ч. 25261.
Жарове конто в Австро-Угорській Банку
приймає до обезпеченя від огню будинки, хатні і господарські, движимости, меблі, одєжу і білизну, збіжє в снопах і в зерні, худобу і т. п.

Кождий Українець повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одициці, то добробит цілого народа.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН АСЕКУРОВАТИ СЯ ТІЛЬКИ В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“.

Нема жадного нишого українського Товариства асекураційного від огню, — тільки один

„ДНІСТЕР“.

„Дністер“ рахує найдешєві оплати за обезпечєнє сєлянських будинків.

„Дністер“.

„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам.
„Дністер“ оцінює та виплачує шкоди по огні скоро і совісно, а на членів оцінкової комісії залпрошує все двох господарів.

„Дністер“.

„Дністер“ дає підмоги українським школам і бурсам, де виховують ся сєлянські діти.

Люди асекуровані в „Дністрі“ можуть дістати позичку у всіх великих банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять з нїнцям 1916 року 8,613 829— корон.

В „Дністрі“ можна обезпечити від краденя з вломом движимости всякого рода, а Товариства кредитові готівку, цінні папери і векслї за дешєвою оплатою премії. LA 10-?

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечєнь „ДНІСТЕР“ у Львові, ул. Руська ч. 20. — Адреса для телеграм: „Дністер“ — Львів. — Канцєлярїя Товариства отворєні шо дня від 8-2 перед пол.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 15 мая 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ баварського аступника престола кн. Рупрехта; Між Іверні і Арменїєєс удержувалась більш оживлєна діяльність артилерії. Приготовані коротким артилерійським огнем англїйські наступи над Скараю і коло Моншу не успїли розвинути ся зва нашого винищуючого огню. На південь і на схід від Вейсєнц відперто кроваво неприятельські наступи.

Група німецького наступника престола. На кількох місцях фронту над Еною і в Шампанї змагає ся знов боротьба артилерії і в части розвинулась з великою силою проти становищ на узгірках Chemin den Dapen на схід від Сомїєсу і на північ від Prosnex. Кілька компаній взяло при наступі ферму Сан Бєрт на схід від фронту Malmaison і вдержало її проти ворожих змагань її від брати. Так само вдержали надєнські війська лінію здобуту при авєртю Француї д. 13. мач на гєрб 100 проти наступів відновлюваних чотирі рази. Коло Аїшен на північ від Скопелє і на захід від дороги Сєрбєлу до Вєрсу ви Вау остали частини Французькі наступи без успїху. На захід від Мозї відперто наступи ворожих вивідних відділів на село Влєзєє. У воєдушних бєлєх влєло за нашими лініями шість неприятельських самолетів, а один принєволено сїгустити ся.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Не було важїйших подїя
Фронт Македонський: На північ від